

ROTONDE

Maandelijks informatieblad van de
Gemeente Damsterboord en de
Walfriedgemeenschap voor Lewenborg, Beijum en
omgeving:

Lewenborg-Drielanden-Zilvermeer-Ulgersmaborg-
Oosterhoogebrug-Ruischerwaard-Ruischerbrug-
Noorddijk-Meerstad-Middelbert-Engelbert

JAARGANG 52, NR. 11

5 november t/m 2 december 2023

Allerzielen (1859)
William Bouguereau

ROTONDE

Rotonde is een gezamenlijk kerkblad van de Walfriedgemeenschap van de R.K. Hildegard van Bingen parochie en de Protestantse Gemeente Damsterboord. De eindverantwoordelijkheid voor deze uitgave berust bij het bestuursoverleg van de locatieraad Walfried van de Hildegard van Bingenparochie en de kerkenraad van Damsterboord.

REDACTIE ROTONDE

Kopij inleveren bij:	Margreeth Nagel Tini van Rein	311 1260
E-mailadres:	redactie@kerkbladrotonde.nl	
Redacteur:	Anneliese Smoorenburg	
Administratie:	Margreeth Nagel	311 1260
E-mailadres:	administratie@kerkbladrotonde.nl	
Banknr. NL 83 INGB 0008 2390 64	t.n.v. Protestantse Gemeente Damsterboord o.v.v. bijdrage Rotonde	

Uw vrijwillige bijdragen zijn van harte welkom!

PROTESTANTSE GEMEENTE DAMSTERBOORD

website:	www.damsterboord.nl	
Predikant:	ds. J. Wilts, janwilts@damsterboord.nl Tel. bereikbaar: zie pagina Damsterboord	280 8863
Scriba:	Janny Wieringa scriba@damsterboord.nl	541 4587
Postadres:	Postbus 9145, 9703 LC Groningen	
Banknr. Diaconie: NL 28 INGB 0000 847 490	t.n.v. Diaconie Damsterboord	
Ledenadministratie:	Mw. S. Kuper ledenadministratie@damsterboord.nl	541 3089
Koster Stefanuskerk:	Reinder de Jager koster@damsterboord.nl	06-50589117

WALFRIEDGEMEENSCHAP – H. HILDEGARD VAN BINGENPAROCHIE

Website	www.hildegardparochie.nl	
Pastoor:	Arjen Jellema pastor.jellema@hildegardparochie.nl	06-12717774
Secretaris:	vacant secre.walfried@hildegardparochie.nl	
Budgethouder:	Joop van Dieren	0594769004
Ledenadministratie:	e-mail: walfriedledenadm@gmail.com	
Banknr. NL 08 INGB 000 246 5131	t.n.v. Penningm. Walfriedparochie Groningen	
Emmauskerk	Ra 4, 9733 HS Groningen	541 2115
Bespreken zaalruimte:	e-mail: emmausgroningen@gmail.com en per telefoon.	

ROTONDE informatie

Het eerste gedeelte van ROTONDE bevat informatie van en voor alle kerken. Het tweede en derde gedeelte bevatten uitsluitend informatie over de afzonderlijke kerken.

Rotonde verspreiden we in principe gratis. Mocht u ons blad niet ontvangen hebben, dan kunt u contact opnemen met onze administratie.

Voor de inleverdata verwijzen wij u naar de kaders aan het eind van de desbetreffende gedeeltes.

Te laat ingeleverde kopij kan om technische redenen niet meer geplaatst worden.

Digitale Rotonde

Sinds januari 2020 staat elke nieuwe Rotonde op de website, de papieren Rotonde bestaat ook nog. Het is mooi om Rotonde met een kleurig omslag te zien, en ook de foto's komen beter tot hun recht.

Middels een nieuwsbericht stuurt de redactie u een bericht wanneer de nieuwste Rotonde online staat op de website.

Rotonde Nieuwsbrief

Wilt u voortaan gebruik maken de attenderingsservice, stuur dan een e-mail naar 1 van de onderstaande adressen:

Damsterboord: naar informatie@damsterboord.nl met in de onderwerpregel: digitale rotonde

Walfriedgemeenschap: schrijf uzelf in via:

<http://bit.ly/Walfried-Rotondenieuwsbrief>

U kunt daarnaast ook nog steeds de papieren Rotonde blijven ontvangen; als u die wilt opzeggen stuur dan een mail aan: administratie@kerkbladrotonde.nl met in de onderwerpregel: opzegging papieren Rotonde.

OECUMENISCHE VIERINGEN

De oecumenische diensten zijn elke eerste zondag van de maand.

- De oecumenische diensten met een R.K.-voorganger vinden plaats in de Emmauskerk om **11:15 uur**.
- De oecumenische diensten met een Protestantse voorganger in de Stefanuskerk om **10:00 uur**.
- De pioniersplek Overstag heeft elke eerste zondag van de maand een Samen Ontdekken! Viering in CBS 't Kompas. Inloop **vanaf 11:00 uur**.

GEMEENSCHAPPELIJK LEESROOSTER/ EREDIENSTEN

Zondag 5 november '23 <i>zevende van de herfst</i> Spreuken 9,1-18 Psalm 43 1 Tessalonicenzen 2,9-13 Matteüs 25,1-13	Zondag 12 november '23 <i>achtste van de herfst</i> Jesaja 48, 17-21 Psalm 70 1 Tessalonicenzen 4,1-8 Matteüs 25,14-30
Zondag 19 november '23 <i>negende van de herfst</i> Ezechiël 34,11-17 Psalm 90 1 Tessalonicenzen 4,9-12 Matteüs 25,31-46	Zondag 26 november '23 <i>tiende van de herfst</i> Daniël 12,1-4 Psalm 97 1 Tessalonicenzen 5,1-11 Matteüs 24,14-35

JON FOSSE - ALLERZIELEN

In oktober werd aan de Noorse schrijver Jon Fosse (1959) de Nobelprijs voor de literatuur toegekend. Fosse schrijft toneel, romans en poëzie. Hij noemt zichzelf in al deze genres vooral dichter. Een jaar of tien geleden is Fosse toegetreden tot de Rooms-Katholieke kerk in Noorwegen. Dat is bijzonder – de Rooms-Katholieken vormen in Noorwegen een kleine minderheid. Die toetreding heeft – als ik het goed interpreteer – te maken met zijn dichten. Dat neemt zeker de laatste jaren haast de vorm aan van een liturgie, uitmondend in een kyrië, een gloria of een doxologie. Dezelfde beweging naar de Rooms-Katholieke kerk maken in ons taalgebied Désanne van Brederode, Willem Jan Otten, Stephan Sanders, Kristien Hemmerechts. Die beweging heeft niet zozeer te maken met - of gebeurt zelfs ondanks het – officiële beleid in de RK kerk, als wel met de zeggingskracht van de liturgie. Overigens is Fosse breed georiënteerd, oosters christendom en boeddhisme horen daarbij; met mystici als Eckhardt voelt hij zich verwant.

Fosse is dit jaar ook gastschrijver van het (Nederlandse) literaire tijdschrift 'Liter'. Daarin is Fosses gedicht 'nattsalme' vertaald. 'Nachtpsalme' is het Nederlandse woord. Fosse schreef het in 2008 voor een magazine over kerk en cultuur en het is daarna als lied opgenomen in het Noorse (Lutherse) kerkboek. Niet zonder discussie, maar toen de (Lutherse) bisschop verklaarde dat het op haar begrafenis gezongen kon worden, kreeg het een plaats in het Noorse Liedboek. Fosse zegt over deze Psalm: "Het is een gedicht waar ik erg blij mee ben ze vroegen een psalm en ik besloot in mijn leven één psalm te schrijven ...".

Dit is die psalm die wij in deze tijd van het jaar waarin we de gestorvenen gedenken, hardop kunnen zeggen of stil voor ons uit:

NACHTPSALM

Er is een aarde die openspert
haar nachtelijk zwart ravijn
en daarin lijf en ziel verbergt
totdat zij niet meer zijn

Er is een nacht die jou onthaalt
en liefdevol begroet
en die je eeuwig rusten laat,
je hand, je ziel, je voet

Van God zit iets in jou en mij,
in aarde en nachtgewemel,
jouw ziel is hij, zijn wereld ben jij
en jij verlicht zijn hemel

goede moed voor allen en een hartelijke groet, ds. Jan Wilts

aantekeningen

* het gedicht Nachtpsalms is gepubliceerd in Liter nummer 109 (juni 2023). In hetzelfde nummer staat ook een interview met Fosse. Meer informatie:

www.leesliter.nl

* Fosses meest recente werk heet “Een schitterend wit” en verscheen op 10 oktober jongstleden. Het is een vertelling over een automobilist die in de winter in het bos verdwaald raakt. De lezer volgt de monologue intérieur, volgt alle flarden van zinnen en gedachten van de hoofdpersoon. De wereld wordt steeds witter en dan wordt de monoloog een korte dialoog en hij vraagt: “wie bent u” en het antwoord ... – dat kunt u in het boek lezen. Deze vertelling leest als een gelijkenis, een liturgische gelijkenis, over de weg van het sterven. Het boek bevat 76 bladzijden.

* Het hoofdwerk van Fosses proza is “Septologie”. Dat is een roman in zeven delen die in drie banden is uitgegeven: ‘De andere naam’, ‘Ik is een ander’ en ‘Een nieuwe naam’.

De hoofdpersoon heet Asle, een kunstschilder in de buurt van Bergen (Noorwegen). Hij heeft een huis, burens, een schilderij waar hij aan werkt en veel herinneringen. Maar Asle is ook nog een ander, zijn andere ik, die een verslaafd leven leidt in een steeg. Soms komen ze elkaar tegen. Wie is wie? Geschreven in dezelfde stijl als ‘Een schitterend wit’, dat betekent dat de lezer mee gaat bewegen op cadans van de gedachten van de hoofdpersoon, als de cadans van een liturgie. De gehele Septologie bevat ruim 800 bladzijden.

* Vertaald werk van Fosse is uitgegeven bij Uitgeverij Oevers in Zaandam.

INTERKERKELIJKE BIBLIOTHEEK

Op de oecumenische zondagen, als de viering in de Emmauskerk is, maken we weer een boekentafel en dan kunt u ook boeken lenen.

Een overzicht vindt u in de catalogus, op het prikbord en op de boekentafel van de eerste zondag van de maand na de oecumenische dienst in de Emmauskerk.

Zoals u weet, kunt u op de website van de Hildegardparochie/Walfriedgemeenschap en de website van PKN Gemeente Damsterboord alle boeken van de IBL vinden. Recent hebben wij het boekenbestand weer bijgewerkt.

Burendag

Op vrijdagmiddag 22 september was er in het kader van burendag een markt op het plein bij Het Dok in Lewenborg. Het was een gezellige middag met kleedjesmarkt, optredens van een koor, en ook van onderdelen uit De Wijk De Wereld. Op de infomarkt konden verenigingen zich met een kraam presenteren. Wij stonden met Overstag ook op de markt. Bij ons kon je vredesduiven versieren en er een wens op schrijven. Als je wilde kon je die in de wensboom hangen, maar als je hem liever mee naar huis wilde nemen kon dat ook. Na een rustig begin waren er in de loop van de middag steeds meer geïnteresseerden. Zowel jong als oud had mooie wensen voor een betere wereld. Daarnaast kon je een hapje maken (abrikoos met geitenkaas, daarbovenop een cranberry en een beetje tijm) en opeten. Wij hebben veel mensen gesproken en kijken terug op een geslaagde middag. Dit is zeker voor herhaling vatbaar.

Namens het team, Annie van Dam

Terugblik op de gezamenlijke ontdekkingstocht van Damsterboord en Overstag

Op zondag 1 oktober was Damsterboord te gast bij Samen ontdekken. Een uurtje later beginnen dan ze normaal gewend zijn, was voor de Damsterboorders geen probleem. Al gauw was het een drukte van belang en werd er volop bijgepraat onder het genot van een kopje koffie, thee of limonade met wat lekkers. Arie-Pieter verwelkomde ons en had als opwarmertje eerst een aantal stellingen waarbij je vóór of tegen moest kiezen. Daarna konden we aan de slag bij de verschillende activiteiten. Deze keer was het thema “samen op reis”. Hierbij stond het verhaal van Paulus en Silas centraal.

Er was een praattafel waar aan een anti-onrechtposter werd gewerkt. We kijken of hij een plekje in Kerkenheem kan krijgen. Verder werden er allerlei kleurrijke muziekinstrumentjes gemaakt. Er is een poging gedaan om een aardbevingsbestendige gevangenis te bouwen met kleine houten blokjes en je

kon ook een kijkdoos maken. Buiten lagen grote dozen en stukken karton en takken waar je een gevangenis mee kon maken. Er is echt iemand gevangengezet, maar net zoals in het verhaal, was dat ten onrechte. Er moesten een rechter en een advocaat aan te pas komen om diegene weer vrij te krijgen.

Ook is er een prachtige tekst op de melodie van “Yesterday” gemaakt. Dat lied hebben we aan het eind gezongen.

Gaandeweg

Gaandeweg

Lopend op onze levensweg

Zoekend, wegend soms in overleg

We komen daar wel gaandeweg
(2x)

Waarheen loopt ons pad

In een wereld die verwacht

Wie wijst ons de weg

Met het hoofd of met het hart

Gaandeweg

Liefde wijst een nieuwe levensweg

Samen zoekend naar ons levensdoel

En we volgen ons gevoel

Daarna was het tijd voor het verhaal. Dominee Jan las stukjes voor uit het dagboek van een slavin waarin stond hoe zij werd uitgebuit. Arie-Pieter kroop in de huid van Silas en vertelde wat hem en Paulus was overkomen. Paulus heeft de slavin bevrijd, maar dat werd hem niet in dank afgenomen door haar ‘eigenaren’. Inmiddels werd er in de keuken hard gewerkt om de soep op tijd warm te hebben en alles klaar te zetten voor de lunch.

Er was niet alleen brood maar ook heerlijke pannenkoeken, stokbrood met allerlei smeersels, courgette-plaattaart en fruit. Dat smaakte prima na zo’n actieve ochtend. Daarna moest er natuurlijk afgeruimd en schoongemaakt worden, maar vele handen maakten licht werk en vrij snel was alles aan kant. We mogen terugkijken op een viering die veel positieve en enthousiaste reacties opleverde.

Uitnodiging voor de volgende Samen ontdekken! op zondag 5 november.

We volgen Paulus op zijn reis. Inmiddels is hij aangekomen in Athene. Luisteren de mensen naar zijn verhaal of hebben ze er geen boodschap aan? Dat gaan we weer samen ontdekken aan de hand van allerlei activiteiten.

Hoe laat: vanaf 11 uur inloop met koffie, thee, limonade en wat lekkers

11:15 uur start welkom, uitleg, daarna met elkaar aan de slag

12:15 uur het verhaal

12:30 uur lunch

Waar: CBS 't Kompas, Valreep 67-69

Ben je benieuwd naar wat we doen, je bent altijd welkom om aan te wippen.

Aanmelden is niet nodig. Heb je ideeën, dan horen we het graag.

Voor meer info en contactgegevens zie onze website: <https://overstag-lewenborg.nl/>

Namens het team, Annie van Dam

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Rotonde, lopend van 3 december 2023 t/m 3 februari 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 17 november 2023**

Per email: redactie@kerkbladrotonde.nl

STEFANUSKERK

Protestantse Gemeente Damsterboord

Predikant: ds. Jan Wilts

Telefoon: 050-2808863. U kunt te allen tijde bellen. Als ik er niet ben, krijgt u het antwoordapparaat. Spreek gerust in, dan bel ik terug. In de regel ben ik 's morgens vanaf 9 uur (maar niet op dinsdag) en rond 12:15 uur bereikbaar en 's middags rond 17:30 uur.

E-mailadres: janwilts@damsterboord.nl

Vrije dagen: vrijdag en zaterdag.

Rooster kerkdiensten

zondag	aanvang en kerk	voorganger	informatie
5 november 7 ^e van de herfst	10.00 uur Stefanuskerk	ds. Lieuwe Giethoorn	oecumenische dienst
12 november 8 ^e van de herfst	10.00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	Schrift en Tafel
19 november 9 ^e van de herfst	10.00 uur Stefanuskerk	ds. Bert Altena	
26 november gedachteniszondag	10.00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	gedachtenis der gestorvenen
3 december eerste advent	10.00 uur Stefanuskerk	ds. Lieuwe Giethoorn	

Bij de kerkdiensten

zondag 5 november

Laatste oecumenische dienst "oude stijl" – in de Stefanuskerk. Elders leest u meer over de komende veranderingen.

zondag 26 november, gedachteniszondag

Op zondag 26 november gedenken we wie gestorven zijn. Vanaf 2020 was het nodig onze viering in verband met de covidmaatregelen aan te passen. Ondertussen hebben we gemerkt dat die aangepaste wijze van vieren goed bevalt. Daarom gaan we daar mee door.

Dat betekent dat een kerkenraadslid de gedachteniskaarsen aan zal steken. Er is geen gelegenheid om waxinekaarsen aan te steken. In plaats daarvan zal er één gedachteniskaars extra zijn voor allen die we willen gedenken.

Als u wilt dat daarbij een naam genoemd wordt, nodig ik u van harte uit die naam voorafgaand aan de kerkdienst aan me door te geven – ik zal dan die namen hardop noemen in de dienst. Stuur gerust een mail of laat het op een andere manier weten.

De lezing is die van Allerheiligen: Matthéüs 5, 1-11.

Na afloop hopen we samen met de gasten die uitgenodigd zijn in Kerkenheem koffie te drinken.

Wij gedenken

TINY KLASSENS-VAN DER MOLEN, Golfslag 70, 89 jaren oud. Tiny Klasens is op dinsdag 26 september overleden, in haar huis en in het bijzijn van wie haar het meest na stonden.

In de jaren in Lewenborg heeft Tiny Klasens, zich samen met haar man Jan, geïnspireerd geweten in het samen prijzen van de Eeuwige, protestant en katholiek: in de oecumene komen ze samen. Dat deed haar goed. Van harte vertrouwde ze zich toe aan de ruimte die dat gaf; kleurig gekleed!

Op maandag 2 oktober dankten we voor Tiny's leven in de Emmaüskerk, de plek die haar zo vertrouwd was. We hoorden daar de woorden van Paulus, uit de brief aan de gelovigen in Galatië: "jullie zijn geroepen om vrij te zijn" (Gal 5,13). We deden haar uitgeleide en daarna is Tiny door Jan en de kinderen naar het crematorium gebracht.

Jan, Agnes en José en allen die met hen gaan wensen we troostende tranen, eerbiedige liefde en zegenende handen toe. Dat de Eeuwige hen nabij zij.
ds. Jan Wilts

Agenda gespreksgroepen

bijbelkring	woensdag 8 november, 10:00 uur, Kerkenheem
gespreksgroep Stefanus	woensdag 8 november, 19:45 uur, Kerkenheem
30+-groep	woensdag 8 november, 20:00 uur, Kerkenheem
Engelbert	dinsdag 14 november, 15:00 uur, Spoorheem
Samenkring	woensdag 15 november, 19:00 uur, 't Roer

Vrije periode predikant

Tot en met zondag 5 november ben ik nog vrij. Als u een predikant zou willen spreken, kunt u contact opnemen met Mw. Ria van Dijk-Hilberts, tel. 050-5491349, e-mail: ha.hilberts@gmail.com., Mw. Tiny Rienstra, tel. 050-5417391; e-mail: j.rienstra@hetnet.nl of met Mw. Gré Busz, tel. 050-5414910, e-mail: greebusz@gmail.com. Zij kunnen u doorverwijzen naar een waarnemend predikant (jw).

Kerkenraadsvergadering dinsdag 10 oktober 2023

De vergadering begint met de bezinning over het onderwerp 'bestaanszekerheid'. De aanleiding voor dit onderwerp was een passage uit de overweging van ds. Wilts tijdens de oogstdienst. In de politiek wordt het begrip 'bestaanszekerheid' veel gebruikt, maar wat betekent het voor ons? De leden van de kerkenraad vinden dat er eigenlijk niet gesproken kan worden van 'zekerheden' in een wereld waarin zoveel onzeker is. De 'bestaansonzekerheid' geeft ons mede de inspiratie om naar elkaar om te zien en ons open te stellen voor de ander.

* Over de toekomst van de gemeente:

Een belangrijk punt in deze vergadering is de voorbereiding op het beroepingswerk, wat goed op schema ligt. Een profielschets van de gemeente en een profielschets voor de nieuwe predikant zijn bijna afgerond. Verder wordt er gewerkt aan een meerjarenbegroting met het oog op het vaststellen van de predikantsformatie en er wordt gezocht naar een consulent.

De leden van de kerkenraad geven aan dat het belangrijk is dat bij de formatie ook de samenwerking met omliggende gemeenten besproken wordt. In november zal er een beroepingscommissie samengesteld worden.

* Over Oecumene:

Er is overleg geweest in het oecumenisch beraad over de oecumenische diensten. Deze zullen niet meer maandelijks, maar twee keer per jaar gehouden worden: in september een dienst in de Vredesweek en in januari een dienst in de Week van de Eenheid. De gastdiensten in de zomervakantie blijven bestaan. Er wordt nog nagedacht over twee bezinningsavonden in de Adventtijd samen met de Walfriedgemeente en De Bron.

* In de mededelingen:

Het college van Kerkrentmeester heeft Bert van Dop aangesteld als adviseur en het college van Diakenen is versterkt met adviseur Martina Panman. Wij zijn blij dat er zoveel actieve kerkleden zijn!

Ellen Rigtering

Een kijkje bij de buren - Kerkendag 14 oktober 2023

Voor 14 oktober waren we uitgenodigd door de protestantse gemeente Hoogezand-Sappemeer voor de kerkendag 2023 binnen de Ring Groningen.

We werden verwelkomd in de ontmoetingskerk in Sappemeer met koffie en koek/cake en na het welkomstwoord door de preses kregen we een prachtig overzicht van wat er in de gemeente valt te beleven. De preses vertelt wat over de ontstaansgeschiedenis van de gemeente en daarna komen verschillende mensen uit de gemeente aan bod om diverse activiteiten toe te lichten.

Een korte greep:

- Er worden inloopochtenden georganiseerd waarbij één keer per week de gemeentelieden voor koffie en koek bij elkaar samen komen om lekker bij te kletsen.
- Er is een werkgroep die zich bezighoudt met Duurzaamheid. Ze kijken naar het energieverbruik, het afvalprobleem, ze maken 1x per jaar een stuk van het strand schoon op Ameland en ze organiseren het 'omgekeerd collecteren', waarbij je uit de collectezak een briefje krijgt met een opdracht voor de komende week, bijvoorbeeld een week lang koud douchen.
- Er is een groepje 'Bijbels koken', een culinaire groep die met oosterse recepten je aanspoort te eten wat je anders nooit eet. Uiteraard komen de recepten niet uit de bijbel, maar ze zijn wel geïnspireerd door de schrift. Er zijn altijd 2 soorten soep, salades en een toetje. Het is vooral gezellig, leuk en lekker. Een kookboek dat bijvoorbeeld wordt gebruikt is "Hemelse Spijzen" van Tini Brugge.

Tussendoor was er tijd voor een tweede kopje koffie en een bezoek aan de kerk en het stiltecentrum bij de kerk, waar ruimtes zijn voor opbaringen.

- Er is een groepje SAT (Samen aan tafel) die de mooie professionele keuken van het ontmoetingsgebouw maximaal benut met het maken van heerlijke maaltijden. Zes personen koken en zo'n 40-50 personen smullen daar lekker van.
- Er is een mooi overzicht van diverse activiteiten die de gemeente samendoet met haar partnergemeente in Lambrechtshagen in de voormalige DDR. Een waardevolle en langjarige (sinds 1984) relatie.
- En we krijgen van Ds. Jac. van Veen uitleg over de Taizé gemeenschap in Frankrijk. Een oecumenische broedergemeenschap van ± 100 broeders die soms wel 1000 man te gast hebben om samen creatief open te staan naar de wereld.

Na de heerlijke lunch vertrekken we naar de Damkerk in Hoogezand.

Daar krijgen we een historische uitleg van streek en kerk. Hierbij werd stilgestaan bij de ontstaansgeschiedenis van Hoogezand-Sappemeer na 1600. Daarvoor was

er niks, alleen maar moeras. Dat maakt ook dat de kerken hier als protestantse kerken (toen werden ze gereformeerde kerken genoemd) zijn ontstaan en niet zoals elders vanuit de katholieke geschiedenis zijn omgevormd.

Na de uitleg en rondleiding, de koffie en de koek kregen we een mooi verhaal over de omgangsoecumene in een veenkolonie door ds. Frits Praamsma. De dag werd afgesloten door een Taizé viering.

Een prachtige dag met een mooie opkomst ook vanuit onze gemeente Damsterboord. Volgend jaar zijn wij aan de beurt om het te organiseren. Ik daag jullie uit om alvast na te denken over een aansprekend programma.

Henk Heidekamp

Penseelstreken - excursie Catharijneconvent

Zaterdag 7 oktober: de wekker doet mij wakker schrikken: zo vroeg, en dat op zaterdag!

Oh ja, we gaan op stap, niet op schoolreisje, maar op excursie met onze predikant Jan Wilts! Onderweg in de bus naar het station zien we steeds meer bekenden instappen en op het hoofdstation Groningen komen de nog ontbrekende personen aan. De kaartjes van de groepsreis worden uitgedeeld en we spoeden ons naar de voorste wagon. Daar vinden we gelukkig een plek mooi dicht bij elkaar, dat is het voordeel van vertrekken uit Groningen!

We gaan vandaag naar Utrecht, naar het Catharijneconvent, om daar middeleeuwse kunst te bewonderen. Dat is namelijk iets waaruit Jan Wilts inspiratie opdoet en hij wil dat graag met ons delen. Maar er wordt ook iets anders gedeeld in de trein: koffie of thee met een lekkere plak koek voor iedereen van onze groep. En dat geeft dan toch weer een beetje het schoolreisjesgevoel.

In Utrecht aangekomen is het daar prachtig zonnig weer en we wandelen in gezwinde (Wilts-pas) naar het Catharijneconvent. Zo nu en dan moet Jan even de pas inhouden zodat ook de minder snellen onder ons mee kunnen komen. De museumkaarten worden tevoorschijn gehaald, wie er geen heeft krijgt een toegangsbewijs.

Dan volgt de rondleiding, die we in 2 groepen doen, zodat iedereen de gids goed kan verstaan en ook goed kan zien wat ze ons toont.

Eerst vertelt Jan nog het een en ander over het beeld van de heilige Catharina van Alexandrië, de naamgeefster van het museum.

Kijk nu toch hoe sterk deze vrouw was, zeer geleerd en overtuigd christen. Ze geeft een heel ander beeld van de middeleeuwen dan dat wij altijd van die tijd hebben gehad.

Prachtige schilderijen, beelden en zilverwerk wordt ons getoond, onder andere een heel groot beeld van de heilige Christoffel, met op zijn schouder een heel vriendelijk lachend kindje Jezus, die de wereldbol draagt.

Maar ook een prachtig getijdenboek en in de schatkamer, waar veel zilverwerk ten toon gesteld wordt een klein zilveren kistje waarin de priester wat gewijde grond meenam als hij een katholiek mocht begraven in

protestantse (ongewijde) grond. Want het gebeurde na de opkomst van het protestantisme dat kerken gedeeld werden door katholieken en protestanten.

Al met al was er heel veel te zien en te bewonderen. Het is als bij de meeste musea: je moet er vaker naar toe gaan wil je alles te zien krijgen!

Nadat we nog even heerlijk in het zonnetje onze boterham op kunnen eten vertrekken we om een uur of 3 weer naar het station. Daar worden de koppen geteld: och heden, er mist iemand! Gelukkig was dat een slimme vrouw die wist op welk perron ze moest zijn, dus ze was snel gevonden.

Op de terugreis konden we niet met z'n allen bij elkaar zitten, maar op het station van Groningen vonden we elkaar weer. Jan bedankte Anneliese, die voor de organisatie van deze excursie had gezorgd en daarna gingen we heel erg moe maar zeer voldaan naar huis.

Christina Huisman, één van de 13 deelnemers

Pennestreken - een impressie.

Wie af en toe een kerkdienst van Damsterboord bezoekt, weet dat onze predikant, Jan Wilts, zich niet alleen laat inspireren door de Bijbel en theologische literatuur, maar ook door romans. Op woensdag 18 oktober, tijdens de tweede avond van de serie (Boven)aardse streken, stond één van zijn lievelingsboeken centraal:

“Gilead” van Marilynne Robinson. Het is een briefroman over vier generaties uit een klein dorp in de Midwest van de Verenigde Staten. Een wondermooi boek, zoals Jan zegt.

Samen lezen we een aantal korte en langere passages uit het boek. Dat was op zichzelf al een hele fijne ervaring. Het gebeurt mij niet meer zo vaak dat ik word voorgelezen, helaas. De passages waren goed gekozen, en vanaf het eerste moment had ik het gevoel dat ik midden in het verhaal zat. En wat voor verhaal! Het boek is niet alleen een complexe familievertelling met heftige thema's als boosheid, vergeving en troost. Ook de geschiedenis van de Verenigde Staten komt voorbij, inclusief de burgeroorlog en de slavernij. Het verhaal speelt zich af in droge, hete en onherbergzame landstreken. Dit decor maakt het allemaal nog eens extra indringend.

We hadden een wondermooie avond met elkaar. Jan leidde de avond samen met Eveline de Smalen, die tot voor kort bij ons meedeed in de 30+ gespreksgroep. Als gepromoveerd literatuurwetenschapster én fan van het boek Gilead wist zij met haar waardevolle inbreng het gesprek snel op gang te krijgen. Er ontstond een levendige uitwisseling tussen de deelnemers over de gelezen passages. Bij de borrel na afloop hoorde ik verschillende mensen zeggen dat ze het boek met nieuwe ogen zouden gaan herlezen. Ik had het boek nog niet gelezen, maar ik ga dat na deze avond zeker doen!

Fabian Keijzer

Autovervoer

Wilt u autovervoer naar de kerk?

U kunt het volgende nummer bellen:

J. en T. Rienstra tel: (050)5417391

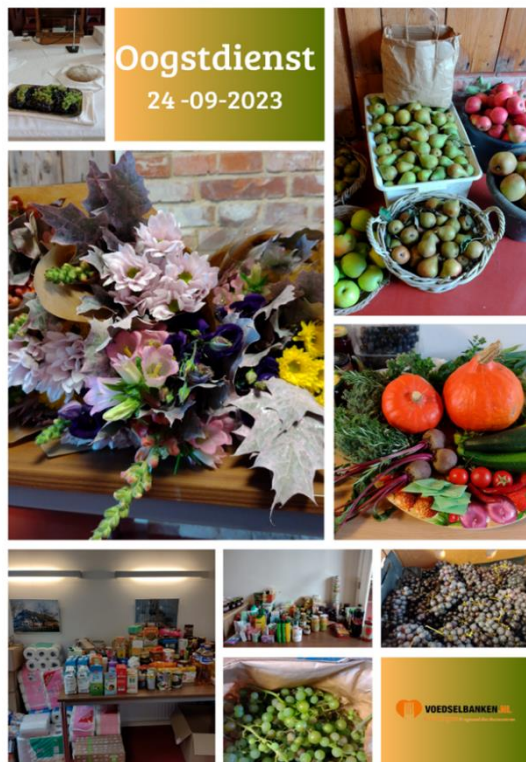
Geert Hielema tel: 06-51212565

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Ronde, lopend van 3 december 2023 t/m 3 februari 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 17 november 2023**

Per email: redactie@kerkbladronde.nl

Vanuit de Diaconie:

Bloemengroet

Als groet vanuit de gemeente hebben de volgende personen de bloemen uit de kerk mogen ontvangen: mevr. S. Wesseling, mevr. C. Huisman en dhr. J. Drolenga.

Collecte voor het voetlicht: Gasthuis Groningen

Hospice Gasthuis Groningen biedt een thuis om te sterven. Er is 24 uur volledige palliatieve zorg aanwezig. Er is plaats voor vijf gasten. Het Gasthuis is gelegen in het centrum van de stad Groningen. Binnen de muren van het Gasthuis kan een ieder zichzelf blijven, het eigen leefritme aanhouden en eten wat, wanneer en met wie je wilt. Zelfs je huisdier mag mee en bezoek kan dag en nacht langskomen. Alles kan, niets staat vast en de medewerkers en vrijwilligers staan volstrekt open voor je wensen.

Het Gasthuis Groningen wordt volledig door vrijwilligers beheerd. Het is een particuliere stichting en geen AWBZ-instelling en daarom is het hospice voor een groot deel afhankelijk van giften van particulieren, fondsen en bedrijven.

www.gasthuisgroningen.nl

R.K. WALFRIEDGEMEENSCHAP binnen
de
HILDEGARD VAN BINGENPAROCHIE
Emmauskerk, Ra 4, Lewenburg, tel.
5412115

*** Zie voor de adressen en voor de berichten
Die voor de kerken gelden, pagina 2 e.v.**

BEREIKBAARHEID VAN DE WALFRIEDLOCATIE

Pastores voor de Walfriedgemeenschap zijn:

Arjen Jellema - tel: 06-12717774 - pastor.jellema@hildegardparochie.nl

Myriam Oosting - tel: 06-39175000

Voor verdere adressen zie ook pagina 2 van deze Rotonde of de website:

www.hildegardparochie.nl

Tel. Emmauskerk (alg.) 050-5412115

@ E-mail secre.walfried@hildegardparochie.nl

Ook onderstaande mensen kunt u altijd bellen voor inlichtingen over onze parochie: Mw. Trees Brugmans 050-5413025

✉ Digitale nieuwsbrief van de Walfriedgemeenschap ontvangen.

U kunt zichzelf hier inschrijven: <https://bit.ly/aanmelden-nieuwsbrief-bladen>

WALFRIEDGEMEENSCHAP

- Zie voor de lezingen pagina 3.
- De kerkdiensten worden gehouden in de Emmauskerk in Lewenburg, Ra 4, voor zover niet anders wordt aangegeven.
- De kerk is elke woensdagmorgen van 10.00 – 11.30 uur open voor een kopje koffie of thee, een bezoekje aan de kerkruimte voor het aansteken van een kaarsje of voor het vinden van informatie. Of gewoon voor een gezellig praatje met anderen! U bent van harte welkom!
- Bespreken zaalverhuur per e-mail: emmausgroningen@gmail.com en
- per tel: 5412115.

VIERINGEN WALFRIED NOVEMBER 2023

Datum/kerk	Tijd	Viering	Voorganger & bijzonderheden
donderdag 2 nov. Emmauskerk	19.00 uur	Allerzielen	dienst o.l.v. parochianen
zondag 5 nov. Stefanuskerk	10.00 uur	Oecumenische viering PKN	ds. Lieuwe Giethoorn
zondag 12 nov. Emmauskerk	11.15 uur	eucharistieviering	pastoor Arjen Jellema
zondag 19 nov. Emmauskerk	11.15 uur	woord- en communieviering	dienst o.l.v. parochianen m.m.v. het Emmauskoor
zondag 26 nov. Emmauskerk	11.15 uur	woord- en communieviering	pastor Myriam Oosting
zondag 3 dec. Emmauskerk	10.30 uur	Hildegardviering	pastor Myriam Oosting pastoor Arjen Jellema

DINER EN GEZELLIGE AVOND OP ZATERDAG 3 FEBRUARI 2024

Voor de reparatie van het orgel in de Emmauskerk is geld nodig. Met de organisatie van een diner, verzorgd door Mayke Scholma c.s., en aansluitend een gezellige nazit op zaterdag 3 februari 2024 willen we met de opbrengst een **duit in het orgel-zakje** doen.

De nazit is nu nog een idee, waarvan de invulling nog bedacht en georganiseerd moet worden. Mogelijk heeft u een mooi idee voor een gezellige activiteit. Mijn vraag is of u uw idee naar mij wilt toesturen, per e-mail:

<mailto:piet@vgijssel.nl>

Noteert u alvast de datum? De planning is dat u vanaf 17 uur welkom bent in de Emmauskerk.
Wordt vervolgd.

*namens de ad hoc commissie- Diner voor het orgel,
Piet van Gijssel en Mayke Scholma*

MAANDELIJKE KOFFIEOCHTEND

Op dinsdag 7 november 2023 zal in de Emmauskerk weer de maandelijkse koffieochtend van 10 tot 12 uur plaatsvinden. U bent van harte welkom om aan te schuiven.

OECUMENISCHE WERKGROEP DAMSTERBOORD-WALFRIEDGEMEENSCHAP

In september zijn de grote veranderingen in de oecumenische vieringen in een goede sfeer besproken. In 2024 zijn er twee oecumenische vieringen. Behalve de vieringen kwamen ook de bezinningsavonden van pastor Myriam Oosting en dominee Jan Wilts aan de orde.

Zo ontstonden de volgende afspraken c.q. het oecumenisch rooster:

datum	Voorganger en wat	Plaats
5 nov '23	Lieuwe Giethoorn Oecumenische dienst	Stefanuskerk Noorddijk
6 dec '23	Bezinningsavond Advent Myriam en Jan	Emmauskerk
21 jan'24	Oecumenische viering, week van de eenheid Myriam en Jan	Emmauskerk
28 febr'24	Vesper en oecumenische bezinningsavond vastentijd Myriam en Jan	Emmauskerk
?? sept '24	Oecumenische viering Vredesweek - de organisatie is in juni	Emmauskerk

namens de werkgroep, Piet van Gijssel <mailto:piet@vgijssel.nl>

Website Vier.nu helpt om te zien waar en wanneer u in onze parochie Allerheiligen en Allerzielen kunt vieren www.Vier.nu is de website over de belangrijke christelijke hoogfeesten. De site roept iedereen op om zoveel mogelijk hoogfeesten mee te vieren in de eigen plaatselijke Kerk. Op dit moment vraagt de site aandacht voor Allerheiligen en Allerzielen op 1 en 2 november. Voor onze parochie, Hildegardparochie, staat een [vieringenrooster online](#). Daar kunt u zien welke vieringen wij organiseren onder het motto 'Vier.nu Allerheiligen!'. U bent daarbij van harte welkom.

Allerheiligen is, evenals *Allerzielen*, geen officiële feestdag in Nederland. Maar het is wel een belangrijk hoogfeest binnen de katholieke kerk. Met Allerheiligen worden bekende en onbekende heiligen herdacht en geëerd. De dag na Allerheiligen is het Allerzielen; op deze dag bidt de Katholieke Kerk voor alle overledenen die nog niet bij God in de hemel zijn.

Met de oproep 'Vier Allerheiligen' benadrukt de Rooms-Katholieke Kerk het belang om samen dit hoogfeest te vieren. Als lokale kerk nodigen we u ook graag van harte uit om bij deze vieringen in onze eigen parochie aanwezig te zijn. Op onze site kunt u zien waar en wanneer alle vieringen zijn.

Graag wijzen wij u ook op de landelijke website www.vier.nu. Deze biedt een aantal handige links en downloads die allemaal inspirerend en informatief zijn voor en over het vieren van Allerheiligen en Allerzielen. Zo worden kernbegrippen, tradities en vieringen uitgelegd en biedt de site nog veel meer.

Kijk voor meer informatie op de parochiesite <https://www.hildegardparochie.nl> maar ook op Vier.nu en doe mee: Vier Allerheiligen en Allerzielen samen in de kerk!

LEERHUIS STAD & OMMELANDEN

BEZINNINGSDAG 25 november 2023

Emmaüskerk, Ra 4, 9733 HS Groningen

“OP WEG NAAR KERSTMIS”

VERLANGEN NAAR KERSTMIS.....ALWEER?!

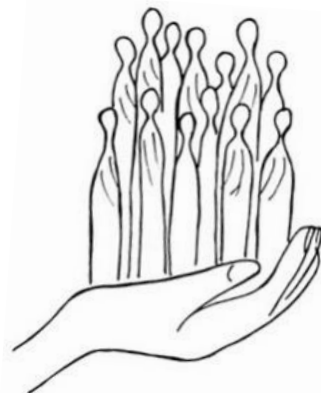
Ieder jaar in de tijd voor Kerst dringt zich vaak dezelfde vraag aan ons op:

Wat betekent dit feest voor mij, waar verlang ik nu eigenlijk naar? Waar zie ik reikhalzend naar uit? Waar droom ik van?

Niet alleen voor mezelf, maar ook voor anderen, voor dat grote geheel waarvan ik deel uitmaak. Het antwoord op die vragen is niet gemakkelijk te geven en het is helaas dan ook soms zo dat die adventstijd ons onrustig en moedeloos kan maken omdat we onder ogen moeten zien hoever weg die mooie dromen nog zijn.

Waar verlang ik écht naar?

Tijdens de bezinningsdag gaan we op zoek naar wat 'verlangen' voor ons betekent en hoe we 'verlangen' in ons leven een plaats kunnen geven. We laten ons inspireren door personen met 'een sterk verhaal' - profeten én natuurlijk door elkaar. We verkennen enkele teksten, dromen en visioenen en gaan daarover met elkaar in gesprek en hopen op die manier met nieuwe bezieling uit te kunnen zien naar Kerstmis.

Inleider: Wil van den Broek

Tijd: Aanvang 10.00 uur (kerk open 09.30 uur), afsluiting rond 15.00 uur met een vesper. Programma komt op de website.

Kosten: € 10,-, te betalen bij binnenkomst.

Aanmelding voor de bezinningsdag:

Email: leerhuisstadenommelanden@gmail.com

Telefoon: 06 17 89 66 73 (dhr. H. Mars)

Bij opgave graag vermelden: naam, adres, telefoon, email

Informatie: www.leerhuis-stad-en-ommelanden.nl

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Rotonde, lopend van 3 december 2023 t/m 3 februari 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 17 november 2023**

Per email: redactie@kerkbladrotonde.nl